

Η μάνα Γιαννούλα

Στήν καρδιά τῆς Μεσσηνίας καί στόν ὄρεινό ὄγκο τῆς Ἰθώμης βρίσκεται γαντζωμένο τό χωριουδάκι Δραΐνα. Ἐκεῖ γεννήθηκε τό 1933 ἡ Γιαννούλα, τό ἕβδομο παιδί τῆς οἰκογένειάς της. Μεγάλωσε μέσα στή θαλπωρή τοῦ σπιτιοῦ της καί τήν παράδοση τοῦ τόπου. Κληρονόμησε τή λεβεντιά τοῦ εὐζωνα πατέρα της – διακρίθηκε μέ μετάλλια ἀνδρείας στούς Βαλκανικούς πολέμους – καί τήν ἀρχοντική ψυχή τῆς πολύτεκνης ἡρώιδας μητέρας της.

Ἀπλή κι ἀσκίαση ἡ ζωή τῆς Γιαννούλας, ἀπό τά μικράτα της μοσχομύριζε βουνίσιο ἀγέρι, πίστη στό Θεό κι ἀγάπη στήν πατρογονική γῆ.

Στά 24 της χρόνια ἀνοίγει τή δική της οἰκογένεια μέ τόν Ἥλία ἀπό τό γειτονικό Τρίκορφο. Καί ἐγκαταστάθηκαν ἐκεῖ. Καί πολλαπλασιάζονται οἱ χαρές τους μέ τόν ἐρχομό τῶν παιδιῶν τους. Καί νά, τώρα κυφορεῖ τό πέμπτο παιδάκι τους. Ἀλλά ἡ δυσκολία πού παρουσιάζεται στήν ἐγκυμοσύνη της τήν ἀναγκάζει νά ταξιδέψει στήν Ἀθήνα, γιά νά ἔχει ἄμεση ἰατρική βοήθεια.

Κι ἀρχίζει ὁ προσωπικός της Γολγοθάς.

Σαράντα μέρες πρὶν τόν τοκετό σκοτώνεται σέ ἀτύχημα ὁ ἄνδρας της. Γίνεται ἡ κηδεῖα του στό χωριό κι ἐκείνη δέν γνωρίζει τίποτα. Ἄφοῦ σαραντίσει, μαθαίνει τό τραγικό γεγονός πού θά στιγματίσει τή ζωή της ἀνεξίτηλα.

1969 κι ἡ Γιαννούλα εἶναι χήρα 36 ἐτῶν μέ πέντε παιδιά, τό με-

γαλύτερο 12 χρονῶν καί τό μικρότερο 40 ἡμερῶν! Καί γίνεται ἡ ἴδια μάνα καί πατέρας. Ἡ ἄμαθη καί «ἄψητη» νεαρή γυναίκα ἀναλαμβάνει ὅλες τίς γεωργικές ἐργασίες τοῦ Ἡλία της, γιά νά μεγαλώσει τήν Πηνελόπη, τόν Ἐπαμεινώνδα, τόν Θεόδωρο, τή Μάρθα καί τό μωρό τους τόν Ἡλία, πού τοῦ ἔδωσε τό ὄνομα τοῦ μακαρίτη τοῦ ἄντρα της. Μένει ἀρχικά μαζί μέ τά πεθερικά της καί τήν οἰκογένεια τοῦ κουριάδου της σ' ἓνα δωμάτιο 10 τετραγωνικῶν καί σηκώνει μέ θαυμαστή καρτερία καί πίστη τό σταυρό της.

Μαζί μέ τόν «γύφτο», τό ἄλογό τους, καθημερινά, πρίν καλά καλά ξημερώσει, ξεκινᾶ - σχεδόν μία ὥρα δρόμο - γιά τά χωράφια τους, ἄλλοτε στό Βύθισμα κι ἄλλοτε στά Κεντρώματα ἤ στή Μπάλιζα. Τούς χειμωνιάτικους μῆνες κλαδεύει τή σταφίδα καί μαζεύει τίς ἐλιές. Τό Μάρτη καί τόν Ἀπρίλη βοτανίζει τά σπαρτά καί ραντίζει τά κλήματα. Μέσα στίς ὁμορφιές τῆς ἀνοιξης ἡ Γιαννούλα χαράκωνει τά σταφιδάμπελα, μιά ἀπό τίς πιό δύσκολες ἀγροτικές δουλειές. Στό λιοπύρι τοῦ καλοκαιριοῦ μέ τό μαῦρο μαντήλι καί τά μαῦρα ροῦχα — ἡ μνήμη τοῦ ἀνδρα της ἄσθηστη καί σεβαστή πάντα— θερίζει, ἀλωνίζει, κάνει τό κορφολόγημα καί τό θειάφισμα τῆς σταφίδας, ἔχει τή συγκομιδή τῶν σύκων. Κι ἀπό τό φθινόπωρο τό ὄργωμα, πού τά ροζιασμένα χέρια τῆς μάνας Γιαννούλας γίνονται ἓνα μέ τό ἀλέτρι. Παράλληλα φροντίζει τίς κοτούλες της, τό γουρουνάκι, τά κατσικάκια καί τά προβατάκια. Μαζί της - μικρός Κυρηναῖος πού τῆς μετριάζει τό βάρος τοῦ μόχθου τῆς ἡμέρας - ὁ πρωτογιός της, ὁ Ἐπαμεινώνδας. Ὅποτε τελειώνει τά διαβάσματα καί στίς διακοπές τοῦ καλοκαιριοῦ ἢ τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Πάσχα δουλεύει δίπλα στή μάνα του καί τή δροσίζει μέ τόν ἰδρώτα τῆς φιλότιμης ἐργασίας του. Κι ἡ χρυσοχέρα χήρα ξεκλέβει κάποτε ἀπό τό λιγοστό χρόνο πού τῆς ἀπομένει, καί μέσα στό ἀπέριττο σπιτάκι της ράβει τά ρουχαλάκια τῶν παιδιῶν της, ὑφαίνει στόν ἀργαλειό κουρελοῦδες καί φλοκάτες, φουρνίζει τό ψωμί τῆς ἑβδομάδας... Καί περνᾶνε οἱ μέρες, οἱ μῆνες, τά χρόνια μέ τό ξινάρι ἢ τό δεμπλό, μέ τό τσεκούρι ἢ τό δρεπάνι ἢ τόν ψεκαστήρα στά ἄξια καί τίμια χέρια τῆς ἑλληνίδας μάνας Γιαννούλας, πού συνεχίζει ν' ἀνηφορίζει στό διάσελο τῆς ἱστορίας της ἀγόγγυστα, ἀποφασιστικά, ὑπομονετικά. Καί μαζί μέ τόν «γύφτο» της μεταφέρει ἡ ἀκούραστη μάνα τίς ἐλιές, τά σύκα, τή σταφίδα καί τά πουλάει, καί ἀνατρέφει ἔτσι τά πέντε ὄρφανά της.

Στά λόγια τῆς μητέρας της νά ξαναφτιάξει τή ζωή της, σταθερῆ πάντα ἡ ἀπόκρισή της: «Ἐγώ θά περάσω τή ζωή μου μέ τά πέντε παιδιά μου».

Καί πέρασε τή ζωή της καί νίκησε στή ζωή της ἡ μάνα Γιαννούλα μέ τά πέντε παιδιά.

Ποτέ δέν διαμαρτυρήθηκε, ποτέ δέν ἀπογοητεύτηκε, ποτέ δέν λύγισε! Εἶχε βέβαια τό μυστικό της: τήν πίστη της καί τήν ἀπαντοχή της στόν φιλόανθρωπο Χριστό, τήν Παναγία καί τούς Ἁγίους. Γι' αὐτό καί δέν παρέλειπε τόν ἐκκλησιασμό, κοινωνοῦσε τακτικά

τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, φρόντιζε μέ ιδιαίτερη ἀγάπη τά καλοζυμωμένα πάντοτε πρόσφορά της.

Κι ἦταν πονετική καί σπλαχνική ψυχὴ ἡ Γιαννούλα· ἔδινε, ἔδινε σέ κάθε ἀναγκεμένο ψωμί, λάδι, τυρί, ἐλιές, σταφίδα, σύκα. Πολλές φορές ἀξιώθηκε νά διακονήσει καί τόν Χαρίλη, τόν διά Χριστόν σαλό τῆς Μεσοσηνίας. Καί δέν τὴν ἄφησε ποτέ ὁ Θεός· πάντα τὴν προστάτευε μαζί μέ τά παιδιά της. Ἔλεγε: «Ὅ,τι ζητῶ, μοῦ τό δίνει ὁ Χριστός καί ἡ Παναγία καί οἱ Ἅγιοι».

Ἔτσι κύλησαν 50 χρόνια!

Κι εἶδε τά παιδιά της νά προκόβουν, νά γίνονται ἐπισημονες μέ πίστη καί ἀξίες στή ζωὴ τους. Χάρηκε καί τά ἐγγόνια της ἡ μάνα Γιαννούλα, πού δέν ζητοῦσε ποτέ τίποτε γιά τόν ἑαυτό της· πού σήκωσε τό βαρὺ σταυρό της χωρίς στιγμή νά γλιστρήσει ἀπό τοὺς ἀδύναμους γυναικείους ὤμους της· πού ἡ ἤχηρότερη ἀπάντησή της σίς φουρτοῦνες τῆς ζωῆς ἦταν ἡ ταπεινὴ σιωπὴ της μ' ἓνα ἱλαρὸ χαμόγελο νά ὁμορφαίνει τό σεμνὸ πρόσωπό της.

Βαθιά της ἐπιθυμία νά μὴν κουράσει κανένα στά στερνά της καί νά ἐπισκεφτεῖ γιά ἄλλη μιά φορά τοὺς Ἅγίους Τόπους, ὅπου ἤθελε ν' ἀφήσει καί τὴν τελευταία της πνοή.

1η Ἰουλίου 2019. Βρίσκεται μέ τόν Ἐπαμεινώνδα στό Τρίκορφο. Πρωί-πρωί ἐτοιμάζεται καί βαδίζει, μέσα στά χρώματα καί ἀρώματα τῆς ἐξοχῆς, ἓνα χιλιόμετρο ἔξω ἀπό τό χωριό τους, γιά νά πάει νά λειτουργηθεῖ στό Σιάλεσι. Εἶχε ἀρνηθεῖ τὴν πρόταση τοῦ γιοῦ της νά τὴν πάρει μέ τ' αὐτοκίνητό του στήν ἐκκλησία. Τῆς ἄρεσε νά περπατᾷ μέσα τῆ φύση, νά ἀναλογίζεται τά περασμένα καί νά δοξολογεῖ τόν Ὑψιστο. Ἐξάλλου, γεροδεμένη καί εὐθυτενῆς, παρόλα τά 86 της χρόνια, αἰσθανόταν πολὺ καλά.

Φθάνει ἔγκαιρα στοὺς ἁγίους Ἀναργύρους. Ἀνάβει εὐλαβικά τό κεράκι της, δίνει τό πρόσφορο μέ τό νάμα καί τά ὀνόματα γιά μνημόνευση καί παρακολουθεῖ τόν ὄρθρο. Μπαίνοντας ὁ ἱερέας στή θεία Λειτουργία, ἐκείνη νιώθει ξαφνικά μιά ἀδιαθεσία. Βγαίνει ἤσυχα ἔξω ἀπό τό ἐκκλησιάκι νά ἀναπνεύσει καλύτερα. Καί μέσ στήν ἀγκαλιά τοῦ πρωτογιοῦ της φτερουγίζει ἡ ἁγιασμένη ψυχὴ της ἀπό τόν τόπο τοῦ δικοῦ της μαρτυρίου, τό Τρίκορφο, πού ἀγάπησε καί ἀγαπήθηκε.

Ὁ Θεός εἶχε ἀκούσει κάπως διαφορετικά τὴ μύχια εὐχὴ της.

K. M.

Ι
Ο
Υ
Α
Λ
Υ
Γ
Ι
Γ
Ο
Ο
Σ
Υ
Σ
Τ
Ο
Σ